

5

Onderzoek 2

Benodigdheden en voorbereiding

- ☐ Laptops/devices klaarzetten (een per onderzoeksgroepje)
- ☐ Voor iedere leerling een print/kopie van werkblad 5
- ☐ Voor iedere leerling een print/kopie van het werkblad "onderzoekend leren"
- ☐ Vellen wit papier (voor iedere leerling een, te gebruiken als woordveld)
- ☐ Optioneel: verzamel boeken uit de mediatheek (docukit) over de betreffende tijdvakken, plan een klassikaal bezoek aan de mediatheek of laat de leerlingen gedurende de week de mediatheek bezoeken en geschikte boeken lenen.

Taalinstructie

Denkstappen **onderzoek**:

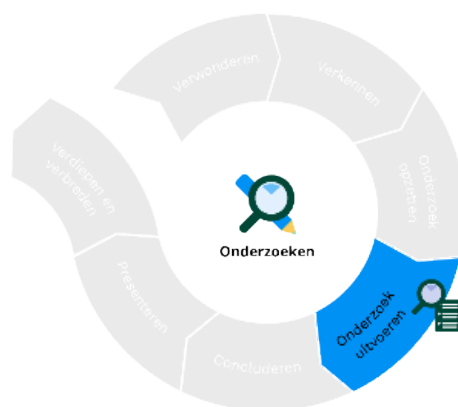
1. Onze **onderzoeksvraag** is...
2. In de **bronnen** hebben we gevonden dat...
3. Het **antwoord** op onze **onderzoeksvraag** is...

Fase OOL: Onderzoeken

In deze les gaan de leerlingen in groepjes verder met het onderzoek naar hun migrant. Ze ontdekken hoe en waar ze op internet met zoekwoorden informatie kunnen vinden. Vervolgens zetten ze nu samen een onderzoek op en voeren dit volgens plan uit. Ze vullen hun mindmap weer aan met de gevonden informatie en de les sluit met het schrijven van een stukje uit het dagboek van de migrant. Hierbij leren ze:

- Ik kan een onderzoeksvraag formuleren
- Ik kan met hulp een onderzoek opzetten
- Ik kan het onderzoeksplan volgen
- Ik kan informatie opzoeken in boeken en op internet
- Ik kan zoekwoorden formuleren voor mijn onderzoek
- Ik kan met behulp van zoekwoorden in een zoekmachine informatie vinden op het internet
- Ik kan een woordveld maken over de inhoud van een bron
- Ik kan gebeurtenissen in de juiste volgorde beschrijven
- Ik kan een oorzaak-gevolg redenering formuleren
- Ik kan antwoord geven op de onderzoeksvraag (conclusie)
- Ik kan de informatie vastleggen in een mindmap d.m.v. opschrijven en tekenen
- Ik kan de informatie verwerken d.m.v. het schrijven van een fictieve tekst
- Ik kan informatie delen

Inhoud les

Per dia wordt toegelicht wat je als leerkracht kunt vertellen, wat de leerlingen doen en eventueel extra achtergrondinformatie.

Toelichting

Dia

Start (10 min.)

Leerlingactiviteit 1: zoekmachine instructie (10 min.)

Zet de browser op het digibord open (kies een gangbare zoekmachine of de door school geprefereerde zoekmachine) en typ het zoekwoord "voedsel" in.

Vertel de leerlingen ondertussen dat je wilt weten wat mensen in de prehistorie aten. Bekijk klassikaal de lijst met zoekresultaten en concludeer dat dit geen goede zoekactie was. Heel veel zoekresultaten, maar niet een die met de prehistorie te maken heeft.

Denk klassikaal even terug aan de vorige twee onderzoekslessen. Tijdens het bronnenonderzoek hebben de leerlingen op een woordveld woorden opgeschreven. Waarom alleen maar woorden? Deze woorden waren de belangrijkste woorden uit de bron. Ze werkten als een soort van geheugenkapstokjes. Dit soort woorden kun je ook gebruiken om informatie op te zoeken op internet. Dit noemen we dan **zoekwoorden**.

Het combineren van zoekwoorden is belangrijk. Welke zoekwoorden zou je kunnen combineren om betere zoekresultaten te krijgen? Laat de leerlingen meedenken en noteer enkele gesuggereerde zoekwoorden op het bord.

Type vervolgens "prehistorie voedsel" in de zoekbalk. Laat zien welke hits de zoekmachine nu geeft. Dat zijn er nog steeds heel veel.

Vertel dat ze op de websites van schooltv, wikikids, klokhuis, jeugdbibliotheek en docukit veel goed leesbare informatie kunnen vinden.

Type nu "prehistorie voedsel jeugdbibliotheek" in. Laat zien dat ze nu teksten en filmpjes vinden die informatie hebben over de prehistorie, voedsel en die ook nog eens voor hun leeftijd geschikt zijn.

Toelichting

Dia

Tip:

De leerlingen zullen het nog moeilijk vinden om gericht informatie te vinden op internet. Besteed daar eerst klassikaal aandacht aan.

Opdracht 1: onderzoek opzetten (10 min.)

Vanaf nu werken de leerlingen die dezelfde migrant hebben samen. Laat ze in groepjes bij elkaar gaan zitten. De leerlingen werken wel ieder hun eigen werkbladen en mindmap verder uit. Zo blijven ze verantwoordelijk voor hun portfolio en zijn ze ervan verzekerd dat ze verder kunnen als er een keer iemand uit het groepje afwezig is.

Vorige les hebben ze al met elkaar gekeken welke vragen ze hebben, op welke vragen ze al antwoord hebben en op welke vragen ze nog antwoord willen vinden.

Vertel de leerlingen dat ze deze les en volgende les nog zelf verder op onderzoek uitgaan. Het is de bedoeling dat ze uiteindelijk zoveel mogelijk over de tijd van de migrant, de reden van migratie en het leven voor en na de migratie te weten komen.

Hebben ze al voldoende antwoord op hun vragen over het leven **voor** de migratie? De reden om te migreren? Zo niet, laat de groepjes in dat geval deze les met een onderzoeksvraag over dit onderwerp aan de slag gaan.

Vervolgens kiezen de groepjes een belangrijke vraag uit waarop ze absoluut deze les het antwoord willen vinden.

Deel vervolgens het **werkblad "onderzoekend leren"** uit aan de leerlingen.

De leerlingen noteren hun eigen onderzoeksvraag boven aan het werkblad en denken na over de voorspelling.

Stel als eis dat ze twee verschillende manieren van onderzoek moeten gebruiken: bronnen internet en boeken bieb.

Toelichting

Dia

Deze les vullen ze ook het plan van aanpak in. Laat de leerlingen nadenken over het stappenplan, wat ze allemaal moeten doen om alle informatie te vinden en wat ze daarvoor nodig hebben. Hoe komen ze aan boeken? Op welke websites en met welke zoekwoorden willen ze gaan zoeken? Lukt het om een taakverdeling te maken? Hoe zorgen ze ervoor dat ze allemaal aan het werk kunnen en genoeg te doen hebben? Hoe willen ze de gevonden informatie gaan vastleggen? Gebruiken ze weer een woordveld? Willen ze het op een andere manier vastleggen?

Benadruk dat het erom gaat dat ze dit proberen en hun best doen. Onderzoeken is best lastig. Als je het vaker doet, dan word je er steeds beter in. Daar hebben we nu de mogelijkheid voor.

Controleer van ieder groepje de onderzoeksofzet alvorens je ze aan de slag laat gaan.

Opdracht 2: onderzoek uitvoeren (30 min.)

Laat de leerlingen op laptops/chromebooks en in de verzamelde boeken/naslagwerken op onderzoek gaan.

Loop rond en stel veel vragen aan de leerlingen. Controleer hoe het proces verloopt, hoe de samenwerking gaat, of ze ondersteuning/sturing nodig hebben. Wat voor informatie hebben ze gevonden? Klopt hun interpretatie van de gevonden informatie? Hoe leggen ze de gevonden informatie vast? Delen ze de informatie binnen de groep?

Als ze hun onderzoeksplan hebben uitgevoerd en voldoende informatie hebben gevonden, dan kunnen ze op de tweede bladzijde/achterzijde van het werkblad "onderzoekend leren" proberen zelfstandig samen tot een antwoord op de onderzoeksvraag te komen.

Laat de groepjes de informatie/antwoorden die ze deze les hebben gevonden met elkaar delen en de mindmap van hun migrant weer aanvullen.

Wanneer een groepje het bronnenonderzoek redelijk goed beheerst en vrij snel de onderzoeksvraag heeft beantwoord (controleer dit!) dan kunnen ze eventueel verder met een nieuwe/volgende onderzoeksvraag.

Zoek informatie:

- Schooltv
- Wikikids
- Klokhuis
- Jeugtbibliotheek
- DocuKit
- Canon van Nederland

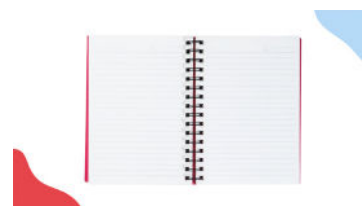
Toelichting

Opdracht 3: Een dag uit het leven van mijn migrant vóór de migratie (20 min.)

Deel aan iedere leerling een werkblad 5 uit. Weten de leerlingen wat een dagboek is?

Dia

Deze les schrijven de leerlingen een stukje uit het dagboek van hun migrant **voordat** hij/zij ging migreren. Er mogen ook kleine tekeningetjes bij. Probeer zoveel mogelijk van de opgezochte informatie in het stukje te laten verwerken.

Onderwerpen voor in het dagboek:

- Waar woon je nu?
- Waarom wil je gaan migreren?
- Wat mis je?
- Waar wil je naartoe?
- Waarom zal het daar beter zijn?

Afsluiting (5 min.)

De leerlingen ruimen de boeken en laptops op en doen de mindmap en de werkbladen in de JWC map.